Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė „Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl taikymo datos iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1286/2014 dėl mažmeninių investicinių produktų paketų ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų pagrindinės informacijos dokumentų“

[COM(2016) 709 final – 2016/0355 (COD)]

(2017/C 075/08)

Pagrindinis pranešėjas **Daniel MAREELS**

Konsultavimasis	Taryba, 2016 11 17
	Europos Parlamentas, 2016 11 21
Teisinis pagrindas	Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsnis
Atsakingas skyrius	Bendrosios rinkos, gamybos ir vartojimo skyrius
Komiteto pirmininko sprendimas	2016 11 17 (57 straipsnis, skubos tvarka)
Priimta plenarinėje sesijoje	2016 12 14
Plenarinė sesija Nr.	521
Balsavimo rezultatai	152/1/2
(už/prieš/susilaikė)	

1. **Išvados ir rekomendacijos**

1.1. Atsižvelgdamas į toliau išdėstytas aplinkybes ir sąlygas, EESRK pritaria Komisijos pasiūlymui vieneriems metams, t. y. iki 2018 m. sausio 1 d., atidėti reglamento dėl mažmeninių investicinių produktų paketų ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų (MIPP ir DIP, angl. PRIIP ([1])) įsigaliojimą.

1.2. Reglamente dėl MIPP ir DIP nustatytos priemonės, kuriomis didinant skaidrumą mažmeninio investavimo rinkoje siekiama gerinti mažmeninių vartotojų ir investuotojų apsaugą ir atkurti vartotojų pasitikėjimą finansinių paslaugų sektoriumi. Šiuo reglamentu MIPP ir DIP iniciatoriai įgaliojami parengti pagrindinės informacijos dokumentą (PID, angl. KID ([2])).

1.3. Įsigaliojimą atidėti nuspręsta atsižvelgiant į Europos Parlamento ir daugumos valstybių narių prašymą po to, kai 2016 m. rugsėjo 14 d. Parlamentas atmetė Europos Komisijos deleguotąjį aktą ([3]) dėl MIPP ir DIP. Šiuo deleguotuoju aktu buvo siekiama, remiantis Europos priežiūros institucijų bendrai parengtu projektu, nustatyti techninius reguliavimo standartus, susijusius su mažmeninių ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų paketų pagrindinės informacijos dokumentu.

([1]) PRIIP yra sąvokos *packaged retail and insurance-based investment products* santrumpa anglų kalba. Prancūzų kalba – *produits d'investissement packagés de détail et fondés sur l'assurance*.

([2]) KID yra sąvokos *key information document* santrumpa anglų kalba. Prancūzų kalba – *document d'informations clés*.

([3]) Deleguotieji aktai buvo pradėti taikyti pagal Lisabonos sutartį. SESV 290 straipsniu ES teisės aktų leidėjui (paprastai Europos Parlamentui ir Tarybai) suteikiama galimybė perduoti Komisijai įgaliojimą priimti visuotinai taikomus ne teisėkūros procedūra priimamus aktus, papildančius ar iš dalies keičiančius neesmines teisėkūros procedūra priimto akto nuostatas.
Taigi deleguotaisiais aktais gali būti nustatytos naujos (neesminės) taisyklės arba vėlesniu pakeitimu įtraukti tam tikri teisėkūros procedūra priimto akto aspektai. Taip teisės aktų leidėjas gali susitelkti į politikos kryptis ir tikslus ir nepradėti išsamių ir dažnai pernelyg techninių diskusijų.
Įgaliojimams priimti deleguotuosius aktus vis dėlto taikomi griežti apribojimai. Tik Komisija gali būti įgaliota priimti deleguotuosius aktus. Be to, esminėms atitinkamos srities nuostatoms negali būti taikomas teisėkūros įgaliojimų delegavimas. Be to, teisėkūros įgaliojimų delegavimo tikslai, turinys, taikymo sritis ir trukmė turi būti apibrėžti teisėkūros procedūra priimamuose aktuose. Galiausiai teisės aktų leidėjas teisėkūros procedūra priimamame akte turi aiškiai nurodyti šio įgaliojimų delegavimo sąlygas. Šiuo požiūriu Parlamentas ir Taryba gali numatyti teisę atšaukti deleguotuosius įgaliojimus arba pareikšti prieštaravimus dėl deleguotojo akto. Žr. http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=URISERV%3Aai0032.

1.4. EESRK savo ankstesnėje nuomonėje ([4]) palankiai įvertino MIPP ir DIP ir pabrėžė teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo pirmą kartą reglamentuojami įvairūs sudėtingi finansiniai produktai ir suteikiama galimybė juos palyginti neatsižvelgiant į produkto teikėjo tipą (bankai, draudimo ar investicinės bendrovės).

1.5. Toje pačioje nuomonėje Komitetas ragino sukurti bendrą finansų rinką, kurioje judėtų aiškios, tikslios, suprantamos ir palyginamos informacijos srautai. Jis taip pat teigė, kad suderinta, supaprastinta ir standartizuota informacijos atskleidimo sistema sudarytų galimybes palyginti ir suprasti informaciją, taigi padidėtų rinkos skaidrumas ir veiksmingumas ([5]).

1.6. Jei paaiškėtų, kad atsisakoma atidėjimo idėjos, Komiteto nuomone, gali nukentėti pagrindiniai tikslai, kurių siekiama šioje srityje (žr. pirmiau ir toliau), o tai būtų visiškai nepageidautina. Komitetas sutinka, kad reglamente dėl MIPP ir DIP numatytas didesnis skaidrumas ir informacijos atskleidimo reikalavimų suderinimas yra naudingi finansinių paslaugų vidaus rinkai, nes tai sudaro galimybes skirtingiems produktams ir platinimo kanalams konkuruoti vienodomis sąlygomis. Taigi nagrinėjamas reglamentas ne tik bus naudingas mažmeniniams vartotojams ir investuotojams, bet ir padės atkurti vartotojų pasitikėjimą finansinių paslaugų sektoriumi. Be to, deleguotojo akto atmetimas prieš mažiau nei keturis mėnesius iki dokumentų įsigaliojimo dienos būtų lėmęs teisinį neapibrėžtumą rinkos dalyviams ir sukėlęs labai rimtų įgyvendinimo problemų.

1.7. Dėl tų pačių priežasčių Komitetas mano, kad pasirinktas vienerių metų laikotarpis yra priimtinas, juolab, kad įsigaliojimas sutampa su naujų FPRD II taisyklių taikymo pradžia. Komiteto nuomone, labai svarbu, kad šis atidėjimas būtų išimtis ir įvyktų tik vieną kartą ir kad pereinamuoju laikotarpiu būtų pasinaudota siekiant kuo greičiau parengti ir paskelbti galutinį deleguotąjį aktą. Iš tikrųjų siekiama kuo greičiau užtikrinti aiškumą ir tikrumą rinkos dalyviams ir mažmeniniams vartotojams bei investuotojams.

1.8. Komitetas mano, kad dėl tokių veiksmų jokiu būdu neturi nukentėti mažmeninių ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų paketo reglamento tikslai ir įgyvendinimas. Todėl galimi deleguotojo akto pakeitimai turi būti įtraukti į minėtą sistemą. Juo labiau, kad reglamento dėl MIPP ir DIP peržiūra bus atliekama praėjus vos vieneriems metams ir kad bus galimybė kelti klausimus atsižvelgiant į pradinę patirtį, susijusią su įgyvendinimu ir stebėsena. Minėti pataisymai turi padėti veiksmingai didinti vartotojų pasitikėjimą. Be to, labai svarbu, kad jie būtų suderinti su taisyklėmis, kurios bus nustatytos būsimame FPRD reglamente.

2. **Aplinkybės**

2.1. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1286/2014 ([6]) (MIPP ir DIP reglamentas) numatytos nuostatos dėl didesnio skaidrumo mažmeninių investicijų rinkoje. Konkrečiau kalbant, šiuo tekstu MIPP ir DIP iniciatoriai įgaliojami parengti pagrindinės informacijos dokumentą (PID).

2.2. Šiuo reglamentu Europos priežiūros institucijos ([7]) (EPI) įgaliojamos parengti techninius reguliavimo standartus (TRS), kuriuose būtų patikslinti pagrindinės informacijos dokumento elementai.

2.3. Po to, kai EPI pateikė bendrą techninių reguliavimo standartų projektą, Komisija 2016 m. birželio mėn. pabaigoje priėmė deleguotąjį reglamentą dėl veiksmingo nustatytų standartų aiškinimo.

2.4. 2016 m. rugsėjo 14 d. rezoliucijoje Europos Parlamentas (EP) pareiškė prieštaravimus dėl Komisijos priimto deleguotojo reglamento ([8]). Jis paprašė Komisijos įvertinti nuostatas, susijusias su skirtingų galimybių mažmeninių ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų paketais, veiklos rezultatų scenarijais ir įspėjimu dėl supratimo.

2.5. Be to, Europos Parlamentas, kaip ir itin didelė valstybių narių dalis, pageidavo, kad reglamento taikymas būtų atidėtas.

([4]) Žr. EESRK nuomonę (OL C 11, 2013 1 15, p. 59, 1.2 punktas).
([5]) Žr. EESRK 4 puslapio išnašoje nurodytos nuomonės 2.3 ir 3.2 punktus.
([6]) 2014 m. lapkričio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1286/2014 dėl mažmeninių investicinių produktų paketų ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų pagrindinės informacijos dokumentų (OL L 352, 2014 12 9, p. 1).
([7]) EPI apima Europos draudimo ir profesinių pensijų instituciją, Europos bankininkystės instituciją ir Europos vertybinių popierių ir rinkų instituciją.
([8]) Žr. http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2016-0347+0+DOC+XML+V0//FR.

2.6. Šiuo metu nagrinėti pateiktame pasiūlyme dėl reglamento siūloma vieneriems metams, t. y. iki 2018 m. sausio 1 d., atidėti viso reglamento įsigaliojimą.

3. **Pastabos ir komentarai**

3.1. Iš esmės reglamento dėl MIPP ir DIP tikslas – geriau apsaugoti mažmeninius vartotojus ir investuotojus, ypač tuos, kurie investuoja į MIPP ir DIP. Be to, jame numatytas didesnis skaidrumas ir informacijos atskleidimo reikalavimų suderinimas yra naudingas finansinių paslaugų vidaus rinkai, nes tai sudaro galimybes skirtingiems produktams ir platinimo kanalams konkuruoti vienodomis sąlygomis. Todėl tai dar labiau padės atkurti vartotojų pasitikėjimą finansinių paslaugų sektoriumi.

3.2. Siekiant šių tikslų, dokumente reikalaujama, kad mažmeninių ir draudimo principu pagrįstų investicinių produktų paketų teikėjai tenkintų tam tikrus reikalavimus dėl informacijos apie produktus ir kad mažmeniniai vartotojai ir investuotojai gautų pagrindinės informacijos apie siūlomus produktų paketus dokumentą. Todėl mažmeniniai investuotojai turėtų galėti susidaryti aiškesnį vaizdą apie tam tikro produkto ekonominį pobūdį ir susijusią riziką ir palyginti įvairius pasiūlymus.

3.3. Pirminėje redakcijoje buvo numatyta, kad reglamentas įsigalios 2016 m. pabaigoje. Iš esmės ši data taip pat taikoma „įgyvendinimo nuostatoms“, kurias Komisija patvirtino 2016 m. viduryje deleguotuoju aktu, remdamasi techninių reguliavimo standartų projektais (TRS), kuriuos parengė Europos priežiūros institucija (EPI). Šie techninių standartų projektai susiję su pagrindinės informacijos dokumento pateikimu ir turiniu, pagrindinės informacijos dokumento standartizuotu formatu, metodika, kuria grindžiamas rizikos ir grąžos pristatymas ir išlaidų apskaičiavimas, taip pat su informacija, esančios pagrindinės informacijos dokumente, peržiūros sąlygomis bei minimaliu dažniu ir reikalavimu pateikti pagrindinės informacijos dokumentą mažmeniniams investuotojams.

3.4. Nors Taryba peržiūros laikotarpiu nepareiškė prieštaravimų dėl Komisijos deleguotojo reglamento, Europos Parlamentas jį atmetė priėmęs 2016 m. rugsėjo 14 d. rezoliuciją ([9]).

3.5. Nors reglamentas tiesiogiai įsigalios 2016 m. pabaigoje, o pagrindinės informacijos dokumento parengimas nėra susijęs su deleguotojo reglamento priėmimu, Europos Parlamentas tame pačiame dokumente paprašė reglamento dėl MIPP ir DIP taikymą atidėti. Didžioji dalis valstybių narių taip pat pateikė panašius prašymus dėl atidėjimo. Be to, buvo nurodyta, kad be techninių standartų būtų sunku sklandžiai taikyti šį reglamentą.

3.6. Šiomis konkrečiomis aplinkybėmis EESRK pritaria principui, kad reikia atidėti šio reglamento įsigaliojimą. Jei tai nebus padaryta, kiltų pavojus, kad iškelti tikslai (žr. pirmiau ir toliau) bus nepasiekti arba įgyvendinti nepakankamai. Be to, deleguotasis aktas buvo atmestas prieš mažiau nei keturis mėnesius iki dokumentų įsigaliojimo dienos, todėl rinkos dalyviai būtų susidūrę su teisiniu neužtikrintumu ir didelėmis įgyvendinimo problemomis.

([9]) Rezoliucijoje nurodomi šie argumentai, kuriais motyvuojamos toks deleguotojo reglamento atmetimas:
„a) kadangi itin svarbu, kad vartotojams teikiama informacija apie investicinius produktus būtų palyginama, siekiant sudaryti vienodas sąlygas rinkoje nepriklausomai nuo to, koks finansų tarpininkas juos leidžia ar platina;
b) kadangi neįtraukus kredito rizikos į draudimo produktų rizikos skirstymo pagal kategorijas skaičiavimus būtų klaidinami investuotojai;
c) kadangi skirtingų galimybių produktų naudojimo tvarką dar reikia patikslinti, ypač atsižvelgiant į tai, kad KIPVPS fondams pagal Reglamentą (ES) Nr. 1286/2014 suteikta išskirtinė išimtis;
d) kadangi Komisijos priimtas deleguotasis aktas turi trūkumų prognozuojant būsimos veiklos rezultatų scenarijus ir todėl neatitinka Reglamente (ES) Nr. 1286/2014 nustatyto reikalavimo teikti tikslią, teisingą, aiškią ir neklaidinančią informaciją, ypač dėl to, kad kai kurių MIPP ir DIP atveju net nepalankus scenarijus, taip pat informacija apie produktus, į kuriuos investavus per trumpiausią rekomenduojamą laikotarpį nuolat patiriama nuostolių, neparodo, jog investuotojai gali prarasti pinigus;
e) kadangi tai, jog deleguotajame reglamente nėra išsamių „įspėjimo dėl supratimo“ gairių, kelia didelę riziką, kad šis elementas nebus nuosekliai įtraukiamas į pagrindinės informacijos dokumentą visoje bendrojoje rinkoje;
f) kadangi Parlamentas ir toliau laikosi nuomonės, kad tolesnis standartizavimas, kada įspėjimas dėl supratimo bus naudojamas, turėtų būti taikomas kaip TRS papildanti priemonė;
g) kadangi neatlikus pakeitimų esama rizikos, kad deleguotajame reglamente nustatytos taisyklės prieštarautų teisės aktų esmei ir tikslui, t. y. teikti aiškią, palyginamą, suprantamą ir neklaidinančią informaciją apie MIPP ir DIP neprofesionaliems investuotojams;
h) kadangi 2016 m. birželio 30 d. Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pirmininko Komisijai išsiųstame laiške Parlamento derybų grupė paprašė Komisijos įvertinti, ar nereikėtų atidėti Reglamento (ES) Nr. 1286/2014 įgyvendinimo;“

3.7. Be to, EESRK primena savo nuomonę, kuri jau buvo skirta MIPP ir DIP ir kurioje jis teigiamai įvertino šios srities pasiūlymus ir pasirinktą požiūrį ([10]). Šioje nuomonėje Komitetas pabrėžė šio teisės akto svarbą, nes juo pirmą kartą reglamentuojami visų formų sudėtingi finansiniai produktai ir suteikiama galimybė juos palyginti neatsižvelgiant į produkto teikėjo tipą, ar tai būtų bankai, draudimo bendrovės ar investicinės bendrovės.

3.8. Šioje srityje Komitetas taip pat ragino sukurti bendrą finansų rinką, kurioje judėtų aiškios, tikslios, suprantamos ir palyginamos informacijos srautai ([11]). Jis taip pat tvirtino, kad suderinta, supaprastinta ir standartizuota informacijos atskleidimo sistema sudarytų galimybes informaciją palyginti ir suprasti, todėl padidėtų rinkos skaidrumas ir veiksmingumas ([12]). Šiandien Komitetas papildo šias pastabas ir nurodo, kad būsimi techniniai reguliavimo standartai turėtų padėti didinti vartotojų pasitikėjimą. Todėl jiems turėtų būti suteikta galimybė aiškiai matyti, kurie produktai yra sudėtingi, priimti pagrįstus sprendimus ir atkreipti dėmesį į sąnaudų ir naudos klausimus. Siekiant išvengti nesuderinamumo, vis dėlto reikės atsižvelgti į taisykles, kurios bus išdėstytos būsimo FPRD reglamento nuostatose ([13]).

3.9. Komitetas taip pat mano, kad pasirinktas vienerių metų laikotarpis yra priimtinas su sąlyga, kad atidėjimas bus išskirtinis ir vienintelis ir kad pereinamuoju laikotarpiu bus pasinaudota siekiant parengti ir paskelbti galutinį deleguotąjį aktą. Šis veiksmas turi būti atliktas nedelsiant, kad rinkos dalyviams, mažmeniniams vartotojams ir investuotojams būtų kuo greičiau užtikrintas aiškumas ir tikrumas.

3.10. Be to, jei bus pasirinktas vienerių metų laikotarpis, reglamento dėl MIPP ir DIP įsigaliojimas vėl sutaps su FPRD II reglamento ([14]) įsigaliojimu, o tai taip pat yra naudinga vartotojams. FPRD II reglamento taikymas taip pat buvo anksčiau atidėtas vieneriems metams ([15]), o Komitetas pritarė tokiam atidėjimui ([16]).

3.11. Tai darant negalima pakenkti anksčiau nustatytiems tikslams, kuriems Komitetas pritarė. Todėl galimi deleguotojo akto pakeitimai turi būti įtraukti į minėtą sistemą.

3.12. Kitais klausimais, jei tai reikalinga, mano, kad būtų tikslinga palaukti reglamento dėl MIPP ir DIP persvarstymo, kuris, atsižvelgiant į jo taikymo datos atidėjimą, kaip šiuo metu siūloma, bus atliktas praėjus vieneriems metams po jo įsigaliojimo ([17]). Tai sudarys galimybę atsižvelgti į pradinę patirtį, susijusią su praktiniu įgyvendinimu ir stebėsena.

Briuselis, 2016 m. gruodžio 14 d.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto pirmininkas
Georges DASSIS

([10]) Žr. EESRK nuomonę, nurodytą 4 psl. išnašoje, 1.2 punktas.
([11]) Žr. EESRK nuomonę, nurodytą 4 psl. išnašoje, 3.2 punktas.
([12]) Žr. EESRK nuomonę, nurodytą 4 psl. išnašoje, 2.3 punktas.
([13]) Žr. 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349).
([14]) Naujasis FPRD II reglamentas įsigalioja 2018 m. sausio 3 d., t. y. praėjus dviem dienoms po siūlomos datos, nurodytos iš dalies keičiamame reglamente dėl MIPP ir DIP.
([15]) Žr. Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl tam tikrų datų iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 600/2014 dėl finansinių priemonių rinkų, Reglamentas (ES) Nr. 596/2014 dėl piktnaudžiavimo rinka ir Reglamentas (ES) Nr. 909/2014 dėl atsiskaitymo už vertybinius popierius gerinimo Europos Sąjungoje ir centrinių vertybinių popierių depozitoriumų, COM(2016) 57 final – 2016/0034 (COD) (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?qid=1486717110458&uri=CELEX:52016PC0057).
([16]) EESRK pritarė FPRD II reglamento taikymo atidėjimui, žr. EESRK nuomonę (OL C 303, 2016 8 19, p. 91).
([17]) Žr. reglamento dėl MIPP ir DIP 33 straipsnį, kuris šiame pasiūlyme nekeičiamas. Šiame straipsnyje numatyta reglamentą persvarstyti „ne vėliau kaip 2018 m. gruodžio 31 d.“